

Perusoikeuksien tilanne Euroopan unionissa 2004–2008

Euroopan parlamentin päätöslauselma 14. tammikuuta 2009 perusoikeuksien tilanteesta Euroopan unionissa 2004–2008 (2007/2145(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 7. joulukuuta 2000 tehdyn Euroopan unionin perusoikeuskirjan, jäljempänä 'perusoikeuskirja', sellaisena kuin se on muutettuna 12. joulukuuta 2007,
- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 ja 7 artiklassa esitetyt tavoitteet tehdä Euroopan unionista vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuva alue sekä panna täytäntöön vapauden, kansanvallan, perusoikeuksien kunnioittamisen ja oikeusvaltion periaatteet,
- ottaa huomioon ne innovaatiot, jotka jäsenvaltioiden hallitukset hyväksyivät 13. joulukuuta 2007 allekirjoittaessaan Lissabonin sopimuksen ja joista keskeisimmät ovat perusoikeuskirjan juridisesti sitova luonne ja velvoite yhtyä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehtyyn yleissopimukseen, jäljempänä 'Euroopan ihmisoikeussopimus',
- ottaa huomioon rodusta tai etnisestä alkuperästä riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta 29. kesäkuuta 2000 annetun direktiivin 2000/43/EY¹, yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevista yleisistä puitteista 27. marraskuuta 2000 annetun direktiivin 2000/78/EY² sekä kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevan Euroopan neuvoston puiteyleissopimuksen,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeusviraston perustamisesta 15. helmikuuta 2007 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 168/2007³ (jäljempänä "perusoikeusvirasto"),
- ottaa huomioon perusoikeusviraston, Euroopan rasismien ja muukalaisvihan seurantakeskuksen ja asiaa koskevien kansalaisjärjestöjen raportit,
- ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen päätökset,
- ottaa huomioon Euroopan unionin riippumattomien asiantuntijoiden verkoston laatimat perusoikeuksien tilaa Euroopan unionissa käsittelevät vuotuiset raportit,
- ottaa huomioon Euroopan neuvoston elimien raportit ja erityisesti parlamentaarisen yleiskokouksen ja ihmisoikeuskomissaarin raportit ihmisoikeustilanteesta,

¹ EYVL L 180, 19.7.2000, s. 22.

² EUVL L 303, 2.12.2000, s. 16.

³ EUVL L 53, 22.2.2007, s. 1.

- ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietinnöt laittomien maahanmuuttajien säilöönottokeskuksiin tekemistään vierailuista,
 - ottaa huomioon päätöslauselmansa perus- ja ihmisoikeuksista,
 - ottaa huomioon julkiset kokoukset ja vuoropuhelut, joita järjestettiin tämän päätöslauselman valmistelemiseksi kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnassa ja erityisesti 8. lokakuuta 2007 pidetyn kokouksen perustuslakituomioistuinten ja korkeimpien oikeuksien tuomareiden kanssa, 19. toukokuuta 2008 pidetyn kokouksen Euroopan neuvoston ihmisoikeuskomissaarin kanssa sekä 6. lokakuuta 2008 pidetyn kokouksen kansalaisjärjestöjen edustajien kanssa,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 45 artiklan,
 - ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietinnön ja kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan lausunnon (A6-0479/2008),
- A. ottaa huomioon, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklan mukaan unioni perustuu arvoihin ja perusoikeuksien kunnioittamiseen, sellaisina kuin ne taataan ihmisoikeussopimuksessa ja sellaisina kuin ne ilmenevät jäsenvaltioiden yhteisessä valtiosääntöperinteessä,
- B. katsoo, että Euroopan parlamentti suoraan valittuna unionin kansalaisten edustajana ja heidän oikeuksiensa takaajana kantaa myös vastuun näiden periaatteiden toteutumisesta erityisesti, koska perussopimusten nykytilassa yksilöiden valitusoikeus yhteisön tuomioistuimissa ja Euroopan oikeusasiamiehelle on edelleen hyvin rajallinen,
- C. katsoo, että lainsäädäntöehdotusten yhteensopivuutta perusoikeuskirjan kanssa koskevan valvontamenettelyn luominen on yksi tarpeellinen seuraus perusoikeuskirjan hyväksymisestä 7. joulukuuta 2000, kuten komissio on tunnustanut antamalla aiheesta säännöksiä vuonna 2001 ja kuten parlamenttikin on muistuttanut komissiota 15. maaliskuuta 2007 hyväksymässään päätöslauselmassa "Perusoikeuskirjan noudattaminen komission lainsäädäntöehdotuksissa: menetelmä järjestelmällistä ja tiukkaa valvontaa varten"¹,
- D. ottaa huomioon, että ratifiointiprosessissa olevassa Lissabonin sopimuksessa viitataan selvästi perusoikeuskirjaan ja annetaan sille sama juridinen arvo kuin perussopimuksille,
- E. katsoo, että jos perusoikeuskirja sisällytetään unionin primaarilainsäädäntöön, siinä määritellyt oikeudet tulevat sitoviksi sekundaarilainsäädännössä, jossa ne pannaan täytäntöön,
- F. katsoo, että perusoikeuskirja on oikeudellisesta asemastaan riippumatta muovautunut vuosien saatossa inspiraation lähteeksi eurooppalaisten tuomioistuinten, kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen, yhteisöjen tuomioistuimen, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ja lukuisten perustuslakituomioistuinten, oikeuskäytännössä,

¹ EUVL C 301 E, 13.12.2007, s. 229.

- G. katsoo, että todellinen "perusoikeuskulttuuri" Euroopan unionissa edellyttää näiden oikeuksien kattavaa valvontaa koskevan järjestelmän luomista siten, että neuvosto ja kansainvälisen yhteistyön puitteissa tehdyt päätökset tulevat myös kyseeseen, koska perusoikeuksien suojaaminen ei sisällä ainoastaan sääntöjen muodollista noudattamista vaan ennen kaikkea niiden aktiivista edistämistä ja tosiasiallista puuttumista asioihin, kun perusoikeuksia ei noudateta jäsenvaltioissa tai niitä sovelletaan epätyydyttävällä tavalla,

Taustaa

1. katsoo, että perusoikeuksien tehokas suojaaminen ja edistäminen on eurooppalaisen kansanvallan perusta ja keskeisen tärkeä edellytys vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan eurooppalaisen alueen lujittamiselle;
2. katsoo, että perusoikeuksien suojelu edellyttää toimia useammalla tasolla (kansainvälisellä, eurooppalaisella, kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla), ja korostaa alue- ja paikallisviranomaisten roolia perusoikeuksien edistämässä ja niiden konkreettisessa täytäntöönpanossa;
3. pitää valitettavana, että jäsenvaltiot kieltäytyvät edelleen omien ihmisoikeuspolitiikkojensa ja -käytäntöjensä unionin tason valvonnasta ja pyrkivät rajoittamaan näiden oikeuksien suojan kansalliseksi asiaksi, mikä haittaa unionin roolia maailmalla aktiivisena ihmisoikeuksien puolustajana ja horjuttaa unionin ulkopoliittikan uskottavuutta perusoikeuksien puolustamisen osalta;
4. palauttaa mieliin, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti yhteisöjen tuomioistuimen tehtävänä on panna täytäntöön perusoikeuksien noudattaminen, sellaisina kuin ne ilmenevät jäsenvaltioiden yhteisessä valtiosääntöperinteessä ja Euroopan ihmisoikeussopimuksessa sekä muissa kansainvälisen oikeuden välineissä;
5. korostaa, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 7 artiklassa määrätään eurooppalaisesta menettelystä, jolla voidaan varmistaa, että unionissa ei tapahdu vakavia ja jatkuvia ihmisoikeuksien ja perusvapauksien rikkomisia, mutta että kyseistä menettelyä ei ole käytetty koskaan, vaikka rikkomista esiintyy EU:n jäsenvaltioissa, kuten Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomiot osoittavat; kehottaa EU:n toimielimiä luomaan seurantamekanismin ja vahvistamaan objektiivisia perusteita Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 7 artiklan soveltamiselle;
6. korostaa, että jäsenvaltioiden yhteistä valtiosääntöperinnettä voidaan käyttää tuomioistuimen inspiraatiolähteenä sen laatiessa oikeuskäytäntöään perusoikeuksien alalla ja Euroopan unionin perusoikeuskirja on vähimmäisoikeuksien yhteinen perusta, ja että jäsenvaltiot eivät voi väittää verukkeena takeiden heikentämiselle, että perusoikeuskirja tarjoaisi alemman suojatason tiettyjen oikeuksien osalta kuin niiden omassa valtiosäännössä annetut takeet;
7. panee tyytyväisenä merkille perusoikeuskirjan 53 artiklan, jossa mahdollistetaan se, että yhteisöjen tuomioistuin syventää oikeuskäytäntöään perusoikeuksien alalla, mikä antaa niille oikeudellisen perustan, joka on keskeisen tärkeä EU-oikeuden kehittämiseksi;

8. korostaa, että tuomareilla on jäsenvaltioissa keskeinen asema ihmisoikeuksien täytäntöönpanoprosessissa; kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan perusoikeuksien suojelujärjestelmiä käsittelevän jatkuvan koulutuksen järjestelmän tuomareilleen;

Yleiset suositukset

9. katsoo, että perusoikeuksien täytäntöönpanon on oltava kaikkien eurooppalaisten politiikkojen tavoitteena; arvioi, että tämän saavuttamiseksi Euroopan unionin toimielinten pitäisi edistää ja suojata perusoikeuksia aktiivisesti ja ottaa ne täysimääräisesti huomioon lainsäädäntöä laatiessaan ja hyväksyessään;
10. panee tyytyväisenä merkille perusoikeusviraston luomisen, mikä on ensimmäinen askel kohti sitä, että toteutetaan Euroopan parlamentin kehotukset luoda integroitu sääntely- ja institutionaalinen järjestelmä, jonka tarkoituksena on panna perusoikeuskirja täytäntöön ja varmistaa yhdenmukaisuus Euroopan ihmisoikeussopimuksella käyttöön otetun järjestelmän kanssa; palauttaa kuitenkin mieliin, että riippumattomien perusoikeusasiantuntijoiden eurooppalaisen verkoston vuotuisessa ihmisoikeusraportissa, joka julkaistiin vielä vuonna 2005, tarkasteltiin kaikkien perusoikeuskirjassa tunnustettujen oikeuksien soveltamista kussakin jäsenvaltiossa, ja on siksi huolissaan siitä, että perusoikeusviraston rajallinen mandaatti ja verkoston purkamisen voivat jättää järjestelmällisen tarkastelun piiristä pois lukuisia merkittäviä eurooppalaisia ihmisoikeuspolitiikan aloja;
11. korostaa perusoikeusviraston rajallisen mandaatin osalta, että ihmisoikeuksiin liittyviä kysymyksiä ei voida jakaa keinoitekoisesti ensimmäisen, toisen ja kolmannen pilarin mukaisesti siten kuin jäsenvaltiot ovat halunneet määritellä Euroopan unionin toimivalta-alat, koska perusoikeudet ovat erottamaton kokonaisuus ja keskenään riippuvaisia; katsoo, että tästä syystä on tarpeen, että komissio ja neuvosto luovat yhdessä perusoikeusviraston kanssa ensin yleiskatsauksen ihmisoikeushuolenaiheisiin jäsenvaltioissa sivuuttaen tiukasti eurooppalaisen kehyksen ja rajoittumatta Euroopan unionissa esillä oleviin päivän kysymyksiin tai käytössä oleviin oikeudellisiin ja poliittisiin välineisiin yksilöiden sen sijaan toistuvia ja ajankohtaisia ihmisoikeusongelmia jäsenvaltioissa ja tarkastellen kaikkia olemassa olevia kansainvälisiä ja eurooppalaisia mekanismeja;
12. kehottaa komissiota ja neuvostoa käyttämään tietoja, jotka ovat käytettävissä perusoikeusviraston, Euroopan neuvoston, YK:n valvontaelinten, kansallisten ihmisoikeusinstituuttien ja kansalaisjärjestöjen Euroopan unionissa suorittaman seurantatoiminnan ansiosta, ja muuntamaan ne korjaaviksi toimiksi tai ennaltaehkäiseväksi oikeudelliseksi kehukseksi;
13. pidättää itsellään oikeuden perusoikeusviraston toiminnan seurantaan unionissa ja sellaisten ihmisoikeuskysymysten käsittelyyn, jotka eivät jo kuulu perusoikeusviraston toimivaltaan; kehottaa komissiota toimimaan samoin perussopimusten valvojan roolissaan;
14. muistuttaa, että aktiivinen oikeuksia koskeva politiikka ei saa rajoittua yleistä huomiota saaviin tapauksiin ja että vakavat oikeuksien loukkaukset tapahtuvat usein yleisön kriittisen valvonnan ulottumattomissa nuorten, vanhusten ja sairaiden suljetuissa

laitoksissa ja vankiloissa; korostaa, että jäsenvaltioiden ja unionin on valvottava sekä sääntöjen että käytännön tasolla tiukasti näiden suljettujen laitosten elinoloja;

15. kehottaa neuvostoa integroimaan tuleviin vuotuisiin ihmisoikeuksia maailmalla koskeviin raportteihinsa tilanneanalyysin tilanteesta maailmalla ja myös kussakin jäsenvaltiossa; katsoo, että tällainen kaksoisanalyysi toisi esille unionin sitoumuksen ihmisoikeuksien suojaamiseen rajojensa sisällä ja niiden ulkopuolella tavalla, jolla vältettäisiin syytökset siitä, että lähestymistapa on tapauksesta riippuen erilainen;
16. kehottaa jäsenvaltioita ryhtymään toimiin, jotta niiden Yhdistyneiden Kansakuntien Pariisin periaatteiden mukaisesti luoduilla kansallisilla ihmisoikeusinstituuteilla on riippumaton asema toimeenpanovallasta sekä riittävät varat ottaen erityisesti huomioon sen, että yksi näiden elinten tehtävistä on arvioida ihmisoikeuspolitiikkaa estääkseen puutteet ja ehdottaakseen parannuksia, koska tehokkuus liittyy ensisijaisesti ongelmien ehkäisyyn eikä ainoastaan niiden ratkaisuun; kehottaa jäsenvaltioita, jotka eivät vielä ole näin tehneet, perustamaan edellä mainittuja kansallisia ihmisoikeusinstituutteja;
17. kehottaa neuvostoa muuttamaan perusoikeuksia ja kansalaisuutta käsittelevän ad hoc työryhmänsä pysyväksi työryhmäksi, joka toimisi yhdessä ihmisoikeustyöryhmän (COHOM) kanssa, ja kehottaa komissiota osoittamaan kaikki ihmisoikeuksia ja perusvapauksia koskevat asiat yhdelle komission jäsenelle;
18. palauttaa mieliin pitävänsä politiikan kannalta keskeisen tärkeänä, että perusoikeuksien edistäminen sisällytetään tavoitteisiin, joihin pyritään yhteisön säännöstöä yksinkertaistaessa tai uudelleen järjesteltäessä; vaatii, että kaikissa uusissa politiikoissa, lainsäädäntöehdotuksissa ja ohjelmissa on vaikutusarviointi perusoikeuksien kunnioittamisen kannalta ja että tällainen arviointi on erottamaton osa ehdotuksen perustelua, ja toivoo, että jäsenvaltiot hyväksyvät myös vastaavia vaikutustenarviointivälineitä myöhemmin saattaessaan yhteisön lainsäädäntöä osaksi kansallista lainsäädäntöä;

Yhteistyö Euroopan neuvoston ja muiden perusoikeuksien suojaamisen alalla toimivien kansainvälisten elinten ja järjestöjen kanssa

19. panee tyytyväisenä merkille mahdollisuuden, että unioni liittyy Euroopan ihmisoikeussopimukseen, vaikka liittyminen ei tuokaan mukanaan perustavaa laatua olevia muutoksia, koska "kun ihmisoikeussopimukseen sisältyviä oikeuksia ja vapauksia koskevia kysymyksiä tulee yhteisöjen tuomioistuimen eteen, tuomioistuin kohtelee kyseistä sopimusta täysimääräisenä osana Euroopan unionin oikeusjärjestystä¹";
20. palauttaa mieliin, että Euroopan neuvoston elimillä ja valvontamekanismeilla sekä erilaisilla yleissopimuksilla on merkittävä rooli ihmisoikeuksien alalla; kehottaa Euroopan unionin jäsenvaltioita, Euroopan unionin toimielimiä ja perusoikeusvirastoa pohjaamaan tähän kokemukseen ja ottamaan nämä mekanismit huomioon ja sisällyttämään ne verkostotyömenetelmiin ja hyödyntämään Euroopan neuvoston kehittämiä standardeja ja muita sen toiminnan konkreettisia tuloksia; kehottaa hyödyntämään Euroopan neuvoston ja Euroopan unionin yhteisymmärryspöytäkirjan

¹ Euroopan neuvosto – Euroopan unioni: "Euroopan mantereen yhteiset tavoitteet", Jean-Claude Junckerin raportti, 11. huhtikuuta 2006, s. 4.

kaikkia mahdollisuuksia;

21. kehottaa lujittamaan perusoikeuksien suojaa käsittelevien eri elinten ja järjestöjen yhteistyötä Euroopassa ja kansainvälisesti;
22. korostaa uudelleen, että on erittäin tärkeää unionin uskottavuuden kannalta maailmalla, ettei unionilla ole erilaista lähestymistapaa ulkopolitiikassa ja sisäpolitiikassa;
23. toteaa, että useimmat unionin jäsenvaltioista ovat liittyneet yleissopimukseen ja muihin kansainvälisiin oikeudellisiin välineisiin perusoikeuksien suojaamisen alalla, ja katsoo, että vaikka unioni itse ei ole varsinainen osapuoli, sillä on kuitenkin velvoite noudattaa kyseisten sopimusten ja välineiden määräyksiä ja tarpeen mukaan suosituksia, joita määräykset antaneet elimet ovat laatineet, mikäli Euroopan unionin oikeus ei jo tarjoa vastaavaa tai parempaa suojaa; toivoo, että yhteisöjen tuomioistuin yhtyy tähän lähestymistapaan oikeuskäytäntönsä kautta;
24. suosittaa, että unioni tekee yhteistyösopimuksia perusoikeuksia puolustavien kansainvälisten elinten ja järjestöjen kanssa ja erityisesti YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston ja muiden alalla toimivien YK:n elinten kanssa sekä demokraattisten instituutioiden ja ihmisoikeuksien toimiston ja Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön vähemmistövaltuutetun kanssa;

Ihmisoikeudet, vapaus, turvallisuus ja oikeus

25. korostaa tarvetta arvioida ja kunnioittaa täysimääräisesti perusoikeuksia ja yksilönvapauksia unionin toimivallan kehittyessä; katsoo siksi, että perusoikeuksien kunnioittamista ja kollektiivisen turvallisuuden varmistamista koskevat erilliset tavoitteet ovat sekä yhteensopivia että keskenään riippuvaisia ja että asianmukaisilla politiikoilla voidaan välttää se, että pakkotoimiin perustuva lähestymistapa uhkaa yksilöoikeuksia;
26. katsoo, että vastavuoroisen tunnustamisen periaatteeseen perustuvan Euroopan oikeudenkäyttöalueen luomisessa on huolehdittava koko unionissa yhdenmukaisista prosessuaalisista takeista ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklassa tarkoitettujen perusoikeuksien kunnioittamisesta; kehottaa jäsenvaltioita, jotka eivät ole vielä niin tehneet, antamaan pikaisesti asianmukaisen säädöksen yksilön oikeuksista rikosoikeudellisissa menettelyissä; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että eurooppalaista pidätysmääräystä ja muita vastavuoroisen tunnustamisen toimenpiteitä sovelletaan EU:n ihmisoikeusstandardien mukaisesti;
27. palauttaa painokkaasti mieliin, että kaikilla pidätetyillä on oikeus kaikkiin oikeustakeisiin ja tarpeen mukaan kotimaansa diplomaattiedustuksen apuun sekä riippumattoman tulkin palveluihin;
28. on huolissaan siitä, että monissa Euroopan ihmisoikeussopimuksen rikkomistapauksissa on osallisena EU:n jäsenvaltioita, ja kehottaa niitä noudattamaan asiaa koskevia tuomioita ja toteuttamaan tarvittavia uudistuksia rakenteellisten puutteiden korjaamiseksi ja ihmisoikeuksien jatkuvan loukkaamisen lopettamiseksi;
29. on huolestunut siitä, että terrorismin vastainen kansainvälinen yhteistyö on usein

johtanut ihmisoikeuksien ja perusvapauksien, erityisesti perustavaa laatua olevien yksityisyyden suojan, tietosuojan ja syrjimättömyyden tason laskuun, ja katsoo, että unionin pitäisi toimia kansainvälisesti tinkimättömämmin edistääkseen ihmisoikeusalan kansainvälisten standardien ja vaatimusten sekä perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklan mukaista henkilötietojen suojan ja yksityiselämän kunnioittamisen täysimääräiseen noudattamiseen perustuvaa strategiaa; kehottaa sen vuoksi neuvostoa hyväksymään pikaisesti ehdotuksen puitepäätökseksi rikosasioissa tehtävässä poliisiyhteistyössä ja oikeudellisessa yhteistyössä käsiteltävien henkilötietojen suojaamisesta korkeampia standardeja koskevien parlamentin suositusten mukaisesti; katsoo, että tällaisessa strategiassa on otettava huomioon tarve hoitaa tiedustelupalvelujen oikeudellinen valvonta tehokkaasti, jotta vältettäisiin kidutuksella, huonolla kohtelulla tai muilla kansainvälisten ihmisoikeusstandardien vastaisilla tavoilla saatujen tietojen käyttäminen todisteina oikeudenkäynneissä, mukaan lukien tutkintavaihe;

30. kehottaa unionin toimielimiä ja jäsenvaltioita panemaan täytäntöön Euroopan maiden alueen epäilystä käytöstä CIA:n vankikuljetuksiin ja laittomaan vankien säilyttämiseen 14. helmikuuta 2007 antamassaan päätöslauselmassa¹ annetut suositukset ja panee tässä yhteydessä tyytyväisenä merkille Yhdysvaltojen vastavalitun presidentin lausunnon Guantánamon pidätyskeskuksen sulkemisesta ja vangittujen tuomisesta oikeuden eteen; kehottaa jäsenvaltioita ilmaisemaan valmiutensa etsiä yhdessä ratkaisuja jäljellä olevien vankien tilanteeseen;
31. pitää valitettavana, että unioni ei ole noudattanut Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen 12. joulukuuta 2006 sekä 4. joulukuuta 2008 ja Ison-Britannian vetoomustuomioistuimen 7. toukokuuta 2008 iranilaista PMOI-järjestöä koskevassa asiassa antamia tuomioita;

Syrjintä

Yleiset huomiot

32. korostaa, että vähemmistöjen suojelun ja syrjinnänvastaisen politiikan välillä on ero; katsoo, että yhtäläiset mahdollisuudet on kaikkien ihmisten perusoikeus eikä erioikeus ja että ne koskevat muitakin kuin jäsenvaltioiden kansalaisia; katsoo tästä syystä, että kaikenlaista syrjintää on torjuttava yhtä ponnekkaisesti;
33. kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota panemaan täysimääräisesti toimeen perusoikeusviraston suositukset, sellaisina kuin ne on esitettyinä viraston ensimmäisen vuosikertomuksen 7 luvussa¹;
34. panee huolestuneena merkille syrjinnänvastaisten politiikkojen täytäntöönpanon epätydyttävän tilanteen ja tukee tältä osin perusoikeusviraston vuotta 2008 koskevassa vuosikertomuksessa esitettyjä arvioita; kehottaa niitä jäsenvaltioita, jotka eivät sitä ole vielä tehnyt, konkretisoimaan näiden politiikkojen ja erityisesti direktiivin 2000/43/EY ja direktiivin 2000/78/EY täytäntöönpanon, ja palauttaa mieliin, että näissä direktiiveissä säädetään vähimmäisstandardista, joten niiden pitäisi olla perusta, jolle kattavaa syrjinnänvastaista politiikkaa rakennetaan;

¹ EYVL C 287 E, 29.11.2007, s. 309.

¹ Euroopan perusoikeusviraston vuosikertomus vuodelta 2008, julkaistu 24. kesäkuuta 2008.

35. kehottaa niitä jäsenvaltioita, jotka eivät sitä vielä ole tehneet, ratifioimaan Euroopan ihmisoikeussopimuksen pöytäkirjan nro 12¹, jossa määrätään syrjintää koskevasta yleiskiellosta takaamalla, että ketään eri syrjintä mistään syyistä minkään julkisen viranomaisen toimesta; katsoo, että tällaista määräystä ei tätä nykyä ole Euroopan unionin tai Euroopan neuvoston voimassa olevissa säädöksissä;
36. pitää myönteisenä komission ehdotusta neuvoston direktiiviksi uskonnosta tai vakaumuksesta, vammaisuudesta, iästä tai sukupuolisesta suuntautumisesta riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta (KOM(2008)0426), mikä merkitsisi direktiivin 2000/43/EY soveltamisalan laajentamista kaikkeen syrjintään, millä pantaisiin täytäntöön perusoikeuskirjan 21 artikla, jossa tarjotaan laajempi toimintamarginaali kuin EY:n perustamissopimuksen 13 artiklassa, koska siinä mainitaan täydentävät syrjintätapaukset eli ihonväri, yhteiskunnallinen alkuperä, geneettiset ominaisuudet, kieli, poliittiset tai muut mielipiteet, kansalliseen vähemmistöön kuuluminen, varallisuus tai syntyperä;
37. pitää valitettavana, että ehdotettu direktiivi jättää huomattavia aukkoja syrjinnän kieltävään oikeussuojaan erityisesti, koska se sisältää monia yleistä järjestystä ja turvallisuutta, kansanterveyttä, taloudellista toimintaa, siviilisäätyä, perheasemaa ja lisääntymisoikeuksia sekä koulutusta ja uskontoa koskevia poikkeuksia; pelkää, että tällaisilla "pakolausekkeilla" ei kielletä syrjintää vaan niillä voidaan tosiasiallisesti vakiinnuttaa nykyiset syrjivät käytännöt; muistuttaa komissiota, että direktiivin on oltava sopusoinnussa homoja, lesboja, biseksuaaleja ja transseksuaaleja koskevan nykyisen oikeuskäytännön, erityisesti Maruko-tuomion, kanssa²;
38. kehottaa komissiota ottamaan perusoikeusviraston mukaan syrjinnän vastustamista koskevaan yhteisön lainsäädäntöprosessiin siten, että virasto voi olla keskeisessä asemassa ja tarjota ajankohtaisia ja tarkkoja tietoja, jotka ovat keskeisen tärkeitä täydentävän lainsäädännön laatimisessa, ja siten, että virastolta pyydetään lausuntoa heti lainsäädäntöehdotusten laadinnan valmisteluvaiheessa;
39. pitää myönteisenä, että neuvosto teki joulukuussa 2007 saavutetun poliittisen yhteisymmärryksen mukaisesti 28. marraskuuta 2008 puitepäätöksen 2008/913/YOS rasismien ja muukalaisvihan tiettyjen muotojen ja ilmaisujen torjumisesta rikosoikeudellisin keinoin³; palauttaa mieliin 29. marraskuuta 2007 vahvistamansa kannan⁴, jossa kannatettiin ehdotusta; kehottaa komissiota ehdottamaan perusoikeusvirastoa kuultuaan vastaavaa säädöstä myös homofobian torjumiseksi;

¹ 4. marraskuuta 2000 allekirjoitetun ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen pöytäkirja nro 12.

² Asiassa C-267/06, Tadao Maruko v. Versorgungsanstalt der deutschen Bühnen, 1. huhtikuuta 2008 antamassaan tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin totesi, että päätös, jonka mukaan rekisteröidyn parisuhteen osapuoli ei saa toisen osapuolen kuoleman jälkeen sellaista perhe-eläkettä, jota jälkeen jäänyt aviopuoliso saa, vaikka rekisteröidyllä parisuhteella asetetaan samaa sukupuolta olevat henkilöt vertailukelpoiseen tilanteeseen aviopuolisoiden kanssa mainitun perhe-eläkkeen kannalta, on suoraa sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvaa syrjintää.

³ EUVL L 328, 6.12.2008, s. 55.

⁴ EUVL C 297 E, 29.11.2008, s. 125.

40. on huolestunut syrjinnän vastaisen lainsäädännön heikosta tuntemuksesta jäsenvaltioissa ja muistuttaa, että unionin kansalaisten on voitava vedota yhteisön lainsäädäntöön voidakseen harjoittaa oikeuksiaan; pyytää komissiota ja jäsenvaltioita toteuttamaan lisätoimenpiteitä tämän tason nostamiseksi; korostaa samalla sitä, että lainsäädäntö on tehokasta ainoastaan, jos kansalaiset voivat panna asian vireille tuomioistuimessa, sillä syrjinnänvastaisissa direktiiveissä esitetty suojajärjestelmä perustuu uhrien tekemiin aloitteisiin;
41. katsoo, että oikeudellisten välineiden ja oikeussuojakeinojen lisäksi syrjinnän torjunnan on perustuttava koulutukseen, parhaiden käytäntöjen edistämiseen sekä sellaisiin tiedotuskampanjoihin, joilla pyritään vaikuttamaan yleiseen mielipiteeseen sekä aloihin ja sektoreihin, joilla esiintyy syrjintää; kehottaa kansallista ja paikallista julkishallintoa käyttämään perusoikeusviraston ja Euroopan neuvoston laatimia opetusvälineitä toteuttaessaan syrjinnänvastaista politiikkaa koskevia koulutus- ja edistämistoimia;
42. korostaa, että positiivisten erityistoimien käsite, jolla tunnustetaan se tosiasia, että tietyissä tapauksissa syrjinnän vastaisen toiminnan tehokkuus edellyttää viranomaisten aktiivista puuttumista vakavasti vaarantuneen tasapainon palauttamiseksi, ei voi rajoittua kiintiöihin; korostaa, että tällaiset toimet voivat käytännössä olla erittäin moninaisia, kuten työpaikkahaastattelujen takaaminen, ensisijainen pääsy koulutukseen, joka johtaa ammattiin, jossa tietyt yhteisöt ovat aliedustettuina, ensisijaiset tiedot työpaikoista tietyille yhteisöille sekä ammattikokemuksen ottaminen huomioon pelkkien pätevyyksien sijaan;
43. katsoo, että tietojen kerääminen vähemmistöjen ja heikommassa asemassa olevien ryhmien tilanteesta on tärkeää, kuten Euroopan rasismin ja muukalaisvihan seurantakeskuksen ja perusoikeusviraston raporteissa on todettu; kehottaa jäsenvaltioita julkaisemaan yksityiskohtaisia tilastoja rasisistisista rikoksista sekä kehittämään rikos- ja/tai uhritutkimuksia, jotka mahdollistavat näiden rikosten uhreja koskevien määrällisten ja vertailukelpoisten tietojen keruun;

Vähemmistöt

44. panee merkille, että unionin viimeaikaiset laajentumiset ovat lisänneet lähes sata vähemmistöryhmää niiden noin 50 ryhmän joukkoon, joita 15 jäsenvaltion Euroopan unionissa jo oli, ja korostaa, että Keski- ja Itä-Euroopassa maahanmuuttajien, pakolaisten ja kolmansista maista tulevien ulkomaalaisten osuus on pieni, ja "perinteiset" alkuperäisvähemmistöt ovat olleet näkyvämmiin esillä, joten maahanmuutto- ja kotouttamispolitiikka on siellä erotettu vähemmistöpolitiikasta;
45. korostaa, että vaikka vähemmistöjen suojelu kuuluu Kööpenhaminan kriteereihin, yhteisön politiikassa ei ole yhteisiä kriteerejä eikä vähimmäisstandardeja kansallisten vähemmistöjen oikeuksille eikä unionin yhteistä määritelmää kuulumiselle kansalliseen vähemmistöön; suosittaa, että tällainen määritelmä laaditaan Euroopan tasolla Euroopan neuvoston suosituksen 1201 (1993) perusteella; kehottaa kaikkia niitä jäsenvaltioita, jotka eivät ole vielä allekirjoittaneet ja ratifioineet vähemmistökieliä koskevaa Euroopan neuvoston peruskirjaa ja kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevaa puiteyleissopimusta, tekemään niin;
46. korostaa tässä yhteydessä, että yhä useampi unionin kansalainen muuttaa jäsenvaltiosta

toiseen ja että kansalaisten pitää voida saada nauttia täysimääräisesti perussopimusten heille unionin kansalaisina suomia oikeuksia, erityisesti oikeutta vapaaseen liikkuvuuteen ja oikeutta osallistua paikallisvaaleihin ja Euroopan parlamentin vaaleihin; kehottaa jäsenvaltioita noudattamaan täysimääräisesti vapaasta liikkuvuudesta annetun direktiivin 2004/38/EY säännöksiä ja unionin toimielimiä toteuttamaan toimenpiteitä, joilla taataan unionin kansalaisten oikeuksien suoja kaikkialla EU:ssa;

47. pitää tärkeänä, että suojellaan ja edistetään alueellisia kieliä ja vähemmistökieliä, koska oikeus äidinkielen käyttöön ja äidinkieliseen opetukseen on yksi keskeisimmistä perusoikeuksista; pitää myönteisinä jäsenvaltioiden toimia, joilla edistetään kulttuurien ja uskontojen välistä vuoropuhelua, koska on tärkeää taata kulttuuristen ja uskonnollisten vähemmistöjen oikeuksien täysimääräinen toteutuminen;
48. katsoo, että toissijaisuusperiaate ja itsemääräämisoikeus ovat tehokkaimpia keinoja käsitellä kansallisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksia unionin parhaita käytäntöjä soveltamalla; kannustaa käyttämään asianmukaisia itsemääräämisoikeusratkaisuja ja huolehtimaan siitä, että kunnioitetaan jäsenvaltioiden suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta;
49. korostaa, että unionin monikielisyyspolitiikalla on suojeltava ja edistettävä alueellisia kieliä ja vähemmistökieliä kohdennetulla rahoituksella ja erityisohjelmilla elinikäistä oppimista koskevan ohjelman yhteydessä;
50. katsoo, että valtiottomat ihmiset, jotka asuvat pysyvästi jäsenvaltioissa, ovat ainutlaatuisessa asemassa Euroopan unionissa, koska eräät jäsenvaltiot asettavat heille perusteettomia tai tarpeettomia vaatimuksia, mikä johtaa syrjintään enemmistöryhmään verrattuna; kehottaa kaikkia kyseisiä jäsenvaltioita ratifioimaan YK:n yleissopimukset, jotka koskevat valtiottomien henkilöiden oikeusasemaa (1954) ja valtiottomuuden poistamista (1961); kehottaa jäsenvaltioita, jotka saivat suvereniteetin 90-luvulla ensimmäistä kertaa tai uudestaan, kohtelemaan syrjimättömästi kaikkia alueellaan ennen sitä asuneita ja kehottaa niitä etsimään järjestelmällisesti kansainvälisten järjestöjen suositusten mukaisesti oikeudenmukaisia ratkaisuja niihin ongelmiin, joita syrjinnän kohteeksi joutuneet kokevat; tuomitsee erityisesti unionissa pysyvästi asuviksi kirjattujen henkilöiden poistamisen rekistereistä ja kehottaa asianomaisia hallituksia toteuttamaan toimenpiteitä kyseisten valtiottomien henkilöiden oikeusaseman palauttamiseksi;

Romanit

51. katsoo, että romaniyhteisö tarvitsee erityissuojaa, koska unionin laajentumisen jälkeen siitä on tullut yksi suurimmista vähemmistöistä unionissa; korostaa, että kyseinen yhteisö on historiallisesti sysätty yhteiskunnan ulkopuolelle ja sitä on estetty kehittymästä tietyillä keskeisillä aloilla syrjinnän, leimautumisen ja ulkopuolelle sulkemista koskevien ongelmien takia, jotka ovat vain pahentuneet;
52. katsoo, että romanien yhteiskunnallinen syrjäytyminen ja syrjintä on tosiasia huolimatta siitä, että niitä on yritetty torjua oikeudellisilla, poliittisilla ja taloudellisilla välineillä Euroopan tasolla; toteaa, että unionin ja jäsenvaltioiden hajanaisilla ja koordinoimattomilla toimilla ei toistaiseksi ole pystytty parantamaan romanien tilannetta rakenteellisesti ja kestävästi etenkin keskeisen tärkeillä aloilla, kuten

koulutus-, terveydenhoito-, asumis- ja työmahdollisuudet, ja että tämä epäonnistuminen on julkisestikin tunnustettu;

53. pitää valitettavana sellaisen romanien syrjintää koskevan yleisen ja integroidun politiikan puuttumista, jolla voitaisiin puuttua heidän ensisijaisiin ongelmiinsa, jotka on vahvistettu useissa ihmisoikeuksien valvontamekanismeissa, mukaan lukien komission laatima liittymistä edeltävä arviointi, ihmisoikeustuomioistuimen tuomiot ja perusoikeusviraston raportit; vahvistaa, että on unionin vastuulla on löytää yhteisesti ratkaisuja näihin ongelmiin, jotka muodostavat yhden laajimmista ja monimutkaisimmista kysymyksistä ihmisoikeuksien alalla, ja että toimiin on ryhdyttävä vakain tuumin;
54. korostaa tarvetta omaksua yleinen, ihmisoikeuksiin ja toimintaan suuntautunut syrjimättömyyslähestymistapa, jossa otetaan huomioon romaneihin kohdistuvan syrjinnän eurooppalainen ulottuvuus; katsoo, että romanien yhteiskunnallista osallisuutta koskevan unionin puitestategian pitäisi pyrkiä puuttumaan todellisiin ongelmiin laatimalla jäsenvaltioille toimintasuunnitelma, jossa vahvistetaan tavoitteet ja prioriteetit ja helpotetaan seuraavien kysymysten seuranta ja arviointia:
- romanien asettaminen eri asemaan asuntoasioissa, ihmisoikeusloukkaukset, kuten häädöt, ja heidän sulkemisensa työmarkkinoilta, julkisesta opetuksesta ja terveydenhuollon piiristä panemalla täytäntöön syrjinnän kieltävä lainsäädäntö ja kehittämällä toimia suuren työttömyysongelman ratkaisemiseksi,
 - heidän oikeuksiensa toistuva kiistäminen viranomaisten toimesta ja heidän poliittinen aliedustuksensa,
 - yleinen romanivastaisuus, huomattavan riittämättömät takeet rotuun perustuvaa syrjintää vastaan paikallistasolla ja asianmukaisten integraatio-ohjelmien vähäinen määrä; syrjintä terveydenhuollossa, mukaan lukien pakkosterilisaatio, eriarvoinen kohtelu ja riittävän tiedon puuttuminen perhesuunnittelusta,
 - poliisivoimien toteuttama syrjintä, poliisin toteuttama rotuprofilointi – muun muassa sormenjälkien ottaminen ja muu tietojen kokoaminen – ja poliisin laajat harkinnanvaltaiset toimivaltuudet, mukaan lukien kohtuuttomat satunnaiset tarkastukset, jotka osoittavat, että poliisit tarvitsevat kiireellisesti syrjimättömyyttä koskevia koulutus- ja valistusohjelmia, jotka ovat nykyisin lähes olemattomia,
 - moninkertaisen syrjinnän kohteeksi joutuvien romaninaisten erityisen haavoittuva asema;

Yhtäläiset mahdollisuudet

55. kehottaa jäsenvaltioita lisäämään naisten kaikkinaisen syrjinnän poistamista koskevassa YK:n yleissopimuksessa esitettyjen oikeuksien noudattamista, suojaamista ja täytäntöönpanoa ja kehottaa jäsenvaltioita, joita asia koskee, luopumaan varaumistaan ja

ratifioimaan kyseisen yleissopimuksen valinnaisen pöytäkirjan¹ ja korostaa myös jäsenvaltioiden tarvetta jatkaa päättäväisesti niiden sitoumustensa täyttämistä, jotka on annettu YK:n julistuksessa ja Pekingissä 1995 pidetyn neljännen naisten maailmankonferenssin hyväksymässä toimintaohjelmassa;

56. kehottaa jäsenvaltioita ja unionia torjumaan tehokkain toimin kaikkinaista naisten suoraan ja epäsuoraan syrjintää (myös avioliitossa, parisuhteessa ja muissa perhesuhteissa) ja moninkertaista syrjintää (joka perustuu sekä sukupuoleen että samanaikaisesti johonkin muuhun syyhyn);
57. kehottaa kiinnittämään erityishuomiota etnisiin vähemmistöihin kuuluvien naisten ja maahanmuuttajanaisten tilanteeseen, koska näiden naisten syrjäytymistä vahvistaa ulkopuolelta ja omista yhteisöistä tuleva moninainen syrjintä; suosittaa integroitujen kansallisten toimintaohjelmien hyväksymistä, jotta puututaan tehokkaasti moninaiseen syrjintään, erityisesti siinä tapauksessa, että eri elimet hoitavat syrjintäongelmia tietyssä jäsenvaltiossa;
58. korostaa, että väkivalta, jota naisiin kohdistetaan sukupuolen takia, ja erityisesti perheväkivalta on tunnustettava ja sitä on torjuttava Euroopan tasolla ja kansallisella tasolla, koska kyseessä on yleinen ja usein aliarvioitu naisten oikeuksien loukkaus, ja kehottaakin jäsenvaltioita toteuttamaan asianmukaisia ja tehokkaita toimia, joilla pyritään takaamaan naisille väkivallaton elämä ottaen asianmukaisesti huomioon naisiin kohdistuvan väkivallan poistamista koskeva päätöslauselma²;
59. kehottaa jäsenvaltioita ja unionia tunnistamaan kaikkinaisen seksuaalinen hyväksikäyttö ja puuttumaan siihen; katsoo, että jäsenvaltiot, jotka eivät ole noudattaneet ihmiskaupan torjunnasta annettua yhteisön lainsäädäntöä, olisi saatettava vastuuseen asiasta³; katsoo, että jäsenvaltioiden olisi ratifioitava kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen YK:n yleissopimuksen lisäpöytäkirja, joka koskee ihmiskaupan, erityisesti naisten ja lasten kaupan ehkäisemistä, torjumista ja rankaisemista, sekä Euroopan neuvoston yleissopimus ihmiskaupan vastaisesta toiminnasta; kehottaa komissiota panemaan täytäntöön ihmiskaupan torjuntaa koskevan toimintasuunnitelman;
60. korostaa tarvetta lisätä yleistä tietoisuutta oikeudesta lisääntymis- ja seksuaaliterveyteen ja kehottaa jäsenvaltioita huolehtimaan siitä, että nämä naisten oikeudet turvataan täysimääräisesti, järjestämään asianmukaista seksuaaliopetusta, tiedotusta ja luottamuksellisia neuvontapalveluja sekä helpottamaan ehkäisymenetelmien saatavuutta, jotta ei-toivotut raskaudet sekä laittomat ja riskialttiit abortit voidaan välttää, sekä torjumaan naisten ja tyttöjen sukupuolielinten silpomiskäytäntöjä;

¹ Kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan yleissopimuksen valinnainen pöytäkirja, hyväksytty 15. lokakuuta 1999.

² Naisiin kohdistuvan väkivallan poistamista koskeva YK:n päätöslauselma, hyväksytty 20. joulukuuta 1993.

³ Neuvoston direktiivi 2004/81/EY, annettu 29. huhtikuuta 2004, oleskeluluvasta, joka myönnetään yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa tekeville kolmansien maiden kansalaisille, jotka ovat ihmiskaupan uhreja tai jotka ovat joutuneet laittomassa maahantulossa avustamisen kohteiksi (EUVL L 261, 6.8.2004, s. 19); neuvoston puitepäätös 2002/629/YOS, tehty 19. heinäkuuta 2002, ihmiskaupan torjunnasta (EYVL L 203, 1.8.2002, s. 1).

61. painottaa, että etnisiin vähemmistöryhmiin kuuluville naisille olisi taattava oikeus saada julkisia varoja heidän laillisesta asemastaan riippumatta, jotta heidän olisi mahdollista käyttää turvallisia, tasa-arvoisia, kulttuurinäkökohdat huomioon ottavia terveystalouksia ja -oikeuksia, erityisesti lisääntymis- ja seksuaaliterveyden osalta; katsoo, että olisi annettava Euroopan laajuinen oikeudellinen kehys nuorten tyttöjen fyysisen koskemattomuuden takaamiseksi naisten sukupuolielinten silpomiselta;
62. korostaa, että vaikka naisten työllisyyden suhteen on tapahtunut edistymistä ja vaikka naisten koulutustaso on korkea, naisten ammatit keskittyvät edelleen tietyille aloille ja naiset saavat edelleen vähemmän palkkaa kuin miehet vastaavasta työstä, ovat vähemmän edustettuina päätöksentekotehtävissä ja työnantajat suhtautuvat heihin epäilevästi raskauksien ja äitiyden vuoksi; katsoo, että naisten ja miesten välisiin palkkaeroihin on suhtauduttava vakavasti naisten taloudellisen itsenäisyyden sekä naisten ja miesten välisen tasa-arvon toteutumiseksi työmarkkinoilla;
63. kehottaa jäsenvaltioita ja työmarkkinaosapuolia toteuttamaan tarvittavia toimia seksuaalisen häirinnän ja työpaikkakiusaamisen torjumiseksi työympäristössä;
64. korostaa, että naisten on tarpeen saada tukea ammattiurallaan, myös yksityis-, työ- ja perhe-elämän yhteensovittamiseen pyrkivien poliitikkojen kautta; painostaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään sekä jaettua vanhempainlomaa että isyyslomaa ja jakamaan tasan äitiyden ja vanhempainloman kustannukset siten, että naiset eivät enää ole kalliimpaa työvoimaa kuin miehet; painottaa tarvetta järjestää tiedotuskampanjoita stereotyyppisten perhemallien välttämiseksi siten, että samalla korostetaan joustavien työehtojen varmistamisen merkitystä, lisätään lastenhoitomahdollisuuksia ja varmistetaan naisten, joilla on lapsia, täysimääräinen osallistuminen eläkejärjestelmiin;
65. kehottaa jäsenvaltioita torjumaan yhteistyössä työmarkkinaosapuolien kanssa työmarkkinoilla ilmenevää raskaana olevien naisten syrjintää ja hyväksymään kaikki tarvittavat toimet äitien suojelemisen tason kohottamiseksi; kehottaa komissiota laatimaan yksityiskohtaisemman arvioinnin tämän alan kansallisten säännösten yhteensopivuudesta yhteisön oikeuden kanssa ja laatimaan tarpeen vaatiessa asianmukaisia ehdotuksia yhteisön lainsäädännön tarkistamiseksi;
66. kiinnittää huomiota itsenäisten ammatinharjoittajien (pääasiassa naisia olevien) puolisoitten suureen määrään (pääasiassa maataloudessa), sillä näiden henkilöiden oikeudellinen asema on monissa jäsenvaltioissa epävarma, mikä saattaa johtaa erityisiin taloudellisiin ja oikeudellisiin ongelmiin, kun on kyse äitiys- ja sairauslomasta, eläkkeen kertymisestä, sosiaaliturvan saamisesta sekä avioerotapauksista;
67. toteaa, että naisten epätasa-arvoiset mahdollisuudet taloudellisiin resursseihin työmarkkinoilla heikentävät heidän mahdollisuuksiaan sosiaaliturvaan, erityisesti eläkeoikeuksien saantia, mikä johtaa siihen, että ikääntyneiden naisten köyhyysriski on suurempi kuin ikääntyneiden miesten; katsoo, että naisten syrjinnän torjumiseksi on ratkaisevan tärkeää varmistaa, että sosiaaliturvajärjestelmissä oikeudet ovat henkilökohtaisia eivätkä perheyksikköön perustuvia; katsoo, että huollettavana olevien henkilöiden hoitamisen vuoksi virallisten työmarkkinoiden ulkopuolella vietetty aika olisi otettava huomioon kokonaiseläkeoikeuksien laskennassa;
68. korostaa, että on tärkeää varmistaa, että unionin alueelle tulevat kolmansien maiden

kansalaiset ja unionin kansalaiset ovat tietoisia isäntämaissa olemassa olevista miesten ja naisten välistä tasa-arvoa koskevista laeista ja sosiaalialan sopimuksista, jotta vältetään syrjintätilanteet, jotka johtuvat oikeudellisen ja yhteiskunnallisen kontekstin ymmärryksen puutteesta;

69. kehottaa jäsenvaltioita kieltämään tapojen, perinteiden tai muiden uskonnollisten vaikuttimien käyttämisen perusteena mille tahansa naisiin kohdistuvalle syrjinnälle, sorrolle tai väkivallalle tai sellaisten politiikkojen hyväksymiselle, jotka voivat vaarantaa naisten hengen;
70. kehottaa komissiota toteuttamaan tutkimuksen yhden hengen kotitalouksien syrjinnästä, erityisesti niiden verokohtelusta, sosiaaliturvasta, julkisista palveluista, terveystalouksista ja asunto-oloista;

Sukupuolinen suuntautuminen

71. katsoo, että uskonnollisten, yhteiskunnallisten ja poliittisten johtajien syrjivät kommentit homoseksuaaleista ruokkivat vihaa ja väkivaltaa, ja kehottaa toimivaltaisia hallintoelimiä tuomitsemaan tällaiset kommentit;
72. kannattaa tässä yhteydessä täysin kaikkien jäsenvaltioiden tukemaa Ranskan aloitetta homoseksuaalisuuden yleismaailmalliseksi dekriminalisoinniksi, sillä homoseksuaalisuus on edelleen rangaistava teko 91 maassa ja joissakin tapauksissa jopa rikos, josta tuomitaan kuolemanrangaistukseen;
73. panee tyytyväisenä merkille perusoikeusviraston ensimmäisen, parlamentin pyynnöstä laaditun aihekohtaisen raportin, jossa käsitellään homofobiaa ja sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvaa syrjintää jäsenvaltioissa, ja kehottaa jäsenvaltioita ja unionin toimielimiä panemaan kiireellisesti täytäntöön perusoikeusviraston suositukset tai perustelemaan, miksi ne eivät pane suosituksia täytäntöön;
74. palauttaa kaikkien jäsenvaltioiden mieliin, että ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan kokoontumisvapautta voi harjoittaa, vaikka oikeutta käyttävien mielipiteet ovat enemmistön mielipiteiden vastaisia, ja että näin ollen kulkueiden syrjivä kieltäminen ja niihin osallistuvien asianmukaista suojelemista koskevan velvoitteen laiminlyönti ovat vastoin ihmisoikeustuomioistuimen, Euroopan unionin yhteisiä arvoja ja periaatteita koskevan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklan sekä perusoikeuskirjan takaamia periaatteita;
75. kehottaa jäsenvaltioita, joiden lainsäädännössä tunnustetaan rekisteröity parisuhde samaa sukupuolta olevien välillä tunnustamaan muiden jäsenvaltioiden asianomaiset säännökset, joilla on sama vaikutus; kehottaa niitä jäsenvaltioita ehdottamaan suuntaviivoja sille, että jäsenvaltiot tunnustavat vastavuoroisesti olemassa olevan lainsäädännön sen varmistamiseksi, että samaa sukupuolta olevien pariin vapaata liikkumisoikeutta unionissa sovelletaan samalla tavalla kuin eri sukupuolta olevien pariin vapaata liikkumisoikeutta;
76. kehottaa komissiota esittämään ehdotuksia, joilla varmistetaan, että jäsenvaltiot soveltavat homoseksuaalisten pariin vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta, oli kyse sitten avioliitosta tai rekisteröidystä parisuhteesta, varsinkin kun kyse on heidän unionin

lainsäädännön mukaisesta oikeudestaan vapaaseen liikkuvuuteen;

77. kehottaa jäsenvaltioita, jotka eivät vielä ole näin tehneet, toteuttamaan tasa-arvoperiaatetta noudattaen lainsäädäntötoimia eräiden pariin kokeman sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän poistamiseksi;
78. kehottaa komissiota varmistamaan, että jäsenvaltiot myöntävät turvapaikan henkilöille, jotka pakenevat heidän sukupuoliseen suuntautumiseensa perustuvaa vainoa kotimaassaan, tekemään aloitteita kahden- ja monenvälisellä tasolla lopettaakseen sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvan henkilöiden vainoamisen ja laatimaan tutkimuksen transsukupuolisten ihmisten tilanteesta jäsenvaltioissa ja ehdokasmaissa, etenkin häirintä- ja väkivaltariskin osalta;

Muukalaisviha

79. kehottaa neuvostoa ja komissiota sekä paikallis-, alue- ja kansallishallinnon eri tasoja koordinoimaan toimensa antisemitismien ja vähemmistöryhmiin (mukaan lukien romanit, perinteiset kansalliset vähemmistöt ja kolmansien maiden kansalaiset jäsenvaltioissa) kohdistuvien hyökkäysten torjumiseksi siten, että kunnioitetaan suvaitsevaisuuden ja syrjimättömyyden periaatteita ja edistetään yhteiskunnallista, taloudellista ja poliittista integroitumista; kehottaa kaikkia jäsenvaltioita, jotka eivät vielä ole sitä tehneet, julistamaan YK:n alaisuudessa toimivan rotusyrjinnän poistamista käsittelevän komitean (CERD) toimivaltaiseksi vastaanottamaan ja käsittelemään yksittäisiä tiedonantaja kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskevan YK:n kansainvälinen yleissopimuksen mukaisesti;
80. kehottaa jäsenvaltioita ryhtymään oikeustoimiin vihanilmauksia vastaan, joita esitetään tiedotusvälineiden rasistisissa ohjelmissa tai suvaitsemattomuutta ja viharikoksia romaneja, maahanmuuttajia, ulkomaalaisia, perinteisiä kansallisia vähemmistöjä tai muita vähemmistöryhmiä kohtaan lietsovissa artikkeleissa, yhtyeiden sanoituksissa tai uusnatsien konserteissa, jotka usein sallitaan ilman mitään seuraamuksia; kehottaa myös poliittisia puolueita ja liikkeitä, joilla on suuri vaikutusvalta joukkotiedotusvälineisiin, pitäytymään vihan lietsonnasta ja unionin vähemmistöryhmien halventamisesta;

Nuoret, vanhuksat ja vammaiset

81. kehottaa jäsenvaltioita edistämään työmarkkinaosapuolten laajempaa osallistumista toimiin, joilla pyritään poistamaan vammaan tai ikään perustuva syrjintä ja parantamaan huomattavasti nuorten, vanhusten ja vammaisten pääsyä työmarkkinoille ja koulutukseen; kehottaa kaikkia jäsenvaltioita, jotka eivät vielä ole ratifioineet YK:n yleissopimusta vammaisten oikeuksista eivätkä sen valinnaista pöytäkirjaa, ratifioimaan ne;
82. kehottaa komissiota varmistamaan, että jäsenvaltioille järjestetty rahoitus palvelujen tarjoamiseksi vammaisille täyttää vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen ehdot ja että rahoitusta järjestetään tarkoituksenmukaisiin yhteisö/perheperusteisiin palveluihin ja itsenäisiin asumismahdollisuuksiin;
83. katsoo, että on varmistettava, että kaikki vanhushoitoa tai sairauten tai vammaan perustuvaa hoitoa tarvitsevat saavat palveluja, ja pitää välttämättömänä kiinnittää

erityistä huomiota vammaisten nuorten hoidon saatavuuteen ja heidän suojeluunsa;

Kulttuuri

84. korostaa, että tiedotusvälineiden on edistettävä monimuotoisuutta, monikulttuurisuutta ja suvaitsevaisuutta; kehottaa kaikkia joukkoviestintäpalveluja torjumaan sisällöt, jotka voivat suosia rasismia, muukalaisvihaa, suvaitsemattomuutta tai kaikenlaista syrjintää;
85. kehottaa jäsenvaltioita tekemään Euroopan kulttuurienvälisen teemavuoden (2008) yhteydessä yhteistyötä monien sidosryhmien, erityisesti kansalaisjärjestöjen kanssa kulttuurienvälisen vuoropuhelun edistämiseksi ja tietoisuuden lisäämiseksi yhteisistä arvoista sekä kulttuurisen, uskonnollisen ja kielellisen monimuotoisuuden kunnioittamisesta, erityisesti nuorten keskuudessa;
86. korostaa urheilun merkittävää asemaa suvaitsevaisuuden, keskinäisen kunnioituksen ja ymmärryksen edistämiseksi; kehottaa kansallisia ja eurooppalaisia urheiluelimiä jatkamaan ponnistelujaan rasismia ja muukalaisvihaa torjumiseksi ja kannustaa niitä käynnistämään uusia, entistä vahvempia ja kauaskantoisempia aloitteita nykyisten toimien pohjalta;
87. korostaa medialukutaidon merkitystä kaikkien unionin kansalaisten oikeudenmukaisten ja yhtäläisten koulutusmahdollisuuksien kannalta;
88. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan kolmansista maista saapuvien uusien maahanmuuttajien ja erityisesti lasten ja nuorten tehokkaan integroinnin unionin jäsenvaltioiden koulutusjärjestelmiin ja auttamaan heitä tukemalla heidän kulttuurista monimuotoisuuttaan;

Asevoimat

89. palauttaa mieliin, että perusoikeuksia ei jätetä pois käytöstä kasarmien sisälläkään ja että niitä sovelletaan täysimääräisesti myös univormua käyttäviin kansalaisiin, ja suosittaa, että jäsenvaltiot varmistavat, että myös asevoimissa noudatetaan perusoikeuksia;

Maahanmuuttajat ja pakolaiset

Kansainväliset ja lailliseen maahanmuuttoon liittyvät suojamahdollisuudet

90. on järkyttynyt niiden ihmisten traagisesta kohtalosta, jotka menehtyvät yrittäessään päästä Euroopan alueelle tai jotka joutuvat salakuljettajien ja ihmiskauppiain armoille;
91. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita toteuttamaan tehokkaita ja pitkäaikaisia laillista maahanmuuttoa koskevia politiikkoja ja takaamaan tosiasialliset mahdollisuudet päästä unionin alueelle ja menettelyt joustavampien ja yhteen sovitettujen sääntöjen saamiseksi turvapaikanhakijoille sen sijaan, että keskitetään kaikki toimet laittoman maahanmuuton torjumiseen toteuttamalla yhä enemmän rajatarkastuksia, joista puuttuvat potentiaalisten turvapaikanhakijoiden tunnistamiseen Euroopan rajoilla tarvittavat mekanismit, mikä johtaa vuonna 1951 tehdyssä pakolaisten oikeusasemaa koskevassa yleissopimuksessa määritellyn palauttamiskiellon periaatteen rikkomiseen;

92. kehottaa jäsenvaltioita soveltamaan YK:n pakolaisasiain päävaltuutetun (UNHCR) seksuaaliseen suuntautumiseen perustuvaa vainoa vastaan tarjottavaa kansainvälistä suojelua koskevia suuntaviivoja (2002) turvapaikka-asiaa koskevien yhteisön direktiivien täytäntöönpanossa;
93. kehottaa neuvostoa selkeyttämään unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtivan viraston (FRONTEX) ja jäsenvaltioiden rooleja, jotta voidaan taata, että rajavalvonnassa kunnioitetaan ihmisoikeuksia; katsoo, että FRONTEXin mandaattia on pikaisesti mukautettava ja lisättävä siihen meripelastus; pyytää, että Euroopan parlamentin sallitaan harjoittaa demokraattista valvontaansa FRONTEXin kolmansien maiden kanssa tekemien sopimusten yhteydessä, erityisesti kun on kyse yhteisistä palauttamisjärjestelyistä;
94. kehottaa neuvostoa ja komissiota antamaan FRONTEXille tehtäväksi toteuttaa rakenteellista yhteistyötä viraston ja UNHCR:n kanssa, jotta voidaan helpottaa operaatioita, joissa otetaan huomioon ihmisoikeuksien suojaaminen;
95. pitää huolestuttavana, että suuntaus kohti rajatarkastusten suorittamista yhä kauempana unionin maantieteellisiltä rajoilta tekee erittäin vaikeaksi valvoa, mitä tapahtuu pakolaisasemaa hakevien tai kansainvälistä suojaa tarvitsevien henkilöiden kohdatessa kolmannen maan viranomaisia;
96. kehottaa komissiota ja erityisesti neuvostoa edistämään kiireisesti ja määrätietoisesti unionin tulevaa turvapaikkastrategiaa II vaiheen täytäntöönpanossa, johon kuuluu pakolaisaseman myöntämistä tai poistamista koskevissa menettelyissä jäsenvaltioissa sovellettavista vähimmäisvaatimuksista 1 päivänä joulukuuta 2005 annetun neuvoston direktiivin 2005/85/EY¹ ja kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelyä pakolaisiksi tai muuta kansainvälistä suojelua tarvitseviksi henkilöiksi koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä myönnetyn suojelun sisällöstä 29 huhtikuuta 2004 annetun neuvoston direktiivin 2004/83/EY² tarkistaminen sekä Euroopan turvapaikanhakijoiden tukiviraston perustaminen;

Vastaanotto

97. kehottaa komissiota edelleen arvioimaan yksityiskohtaisesti turvapaikanhakijoiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevista vähimmäisvaatimuksista 27 päivänä tammikuuta 2003 annetun neuvoston direktiivin 2003/9/EY³ siirtämistä osaksi kansallista lainsäädäntöä, jotta sen siirtämättä jättäminen tai osittainen siirtäminen eivät johda tilanteeseen, jossa useissa jäsenvaltioissa on käytäntöjä, jotka ovat kaukana direktiivissä asetetuista vähimmäisvaatimuksista;
98. palauttaa mieliin, että myös sellaisten maahanmuuttajien, jotka eivät jätä turvapaikkahakemusta, vastaanottoa varten on oltava asianmukaiset ja mukautetut rakenteet, joissa he voivat tutustua – tulkkien ja tätä varten koulutettujen kulttuuriasiamiesten avulla – oikeuksiinsa ja vastaanottajavaltion tarjoamiin

¹ EUVL L 326, 13.12.2005, s. 13.

² EUVL L 304, 30.9.2004, s. 12.

³ EUVL L 31, 6.2.2003, s. 18.

mahdollisuuksiin sekä yhteisön oikeuteen ja kansainvälisiin yleissopimuksiin;

Siirtolaisten, turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten lapset

99. kehottaa kiinnittämään erityistä huomiota pakolais-, turvapaikanhakija- ja maahanmuuttajalasten tilanteeseen ja niiden lasten tilanteeseen, joiden vanhemmat hakevat turvapaikkaa, ovat pakolaisia tai rekisteröimättömiä henkilöitä, jotta voidaan varmistaa, että kukin lapsi voi käyttää täysimääräisesti oikeuksiaan, jotka on määritelty lasten oikeuksien YK-yleissopimuksessa, mukaan luettuna syrjimättömyyttä koskeva oikeus, ottamalla ennen kaikkea huomioon lapsen edun kaikissa toteutetuissa toimissa mutta tunnustamalla täysin vanhempien tärkeän tehtävän ja vastuun; kiinnittää huomiota joissakin jäsenvaltioissa tapahtuneeseen kehitykseen, jossa on eri koulutus-, terveydenhuolto- ja avustusjärjestelmä maan omien kansalaisten lapsille ja muille lapsille, ja painottaa, että järjestelmä ei saa olla syrjivä eikä pysyvä ja sen perusteena pitäisi olla paremman opetuksen varmistaminen kaikille lapsille myös isäntävaltion kielten osalta;
100. kehottaa kiinnittämään erityistä huomiota unionin alueelle sääntöjä vastaamattoman maahanmuuton piirissä ilman huoltajaa tuleviin alaikäisiin ja vanhemmistaan eroon joutuneisiin lapsiin ja korostaa jäsenvaltioiden vastuuta antaa heille apua ja erityissuojaa; kehottaa kaikkia paikallis- ja aluetason sekä kansallisia viranomaisia sekä unionin toimielimiä toimimaan utterasti yhteistyössä suojellakseen näitä lapsia kaikelta väkivallalta ja hyväksikäytöltä, varmistaakseen holhoojan nimittämisen pikaisesti, antaakseen oikeusapua, etsiäkseen lasten perhettä ja parantaakseen vastaanotto-oloja tarjoamalla asianmukaisen majoituksen, helpon pääsyn terveydenhuoltopalvelujen ja opetuksen piiriin, etenkin virallisen kielen opetuksen sekä ammattikoulutuksen osalta, ja antamalla mahdollisuuden integroitua täysin koulujärjestelmään;
101. palauttaa mieliin, että lasten hallinnollista säilöönottoa ei pitäisi tehdä ja että perheen mukana olevia lapsia ei saisi ottaa säilöön muuten kuin todella poikkeuksellisissa olosuhteissa ja mahdollisimman lyhyeksi ajaksi ja ainoastaan, jos säilöönotto palvelee heidän etuaan lasten oikeuksien tehdyn YK:n yleissopimuksen 3 ja 37 artiklan b kohdan mukaisesti;

Kotouttaminen

102. kehottaa koordinoimaan kolmansien maiden kansalaisia koskevat kansalliset kotouttamispolitiikat ja alan eurooppalaiset aloitteet laajemmin; korostaa, että yhteisten peruseriaatteiden soveltamisella yhtenäisen eurooppalaisen kehyksen luomiseksi tällä alalla pitäisi taata, että kotouttamispolitiikka sisältää muutakin kuin syrjimättömyyspolitiikan ja kattaa useita aloja, kuten työllisyys sekä yleissivistävä ja ammatillinen koulutus;
103. kehottaa laatimaan kotouttamis- ja kulttuurien välisen vuoropuhelun ohjelmia, joilla pyritään lieventämään mahdollisia jännitteitä yhteisön sisäisten maahanmuuttajien ja alkuperäisyhteisöjen välillä laajentumisen jälkeisen maahanmuuttoilmiön jälkeen;
104. katsoo, että maahanmuuttajataustaisten vähemmistöjen kiireellisin tarve on kotoutua mahdollisimman pikaisesti sijoittautumismaan yhteiskuntaan, kuitenkin siten, että tämä tapahtuu vastavuoroisuuden hengessä; katsoo myös, että kansalaisoikeudet on taattava

kaikille tietyssä jäsenvaltiossa syntyneille tai asuville henkilöille; uskoo, että pitkään maassa oleskelleiden oikeus osallistua poliittiseen elämään paikallistasolla edistäisi yhteiskunnallista ja poliittista integraatiota;

105. pitää huolestuttavana, että tehokkaan kotouttamispolitiikan puuttuessa sadattuhannet ei-kansalaiset ja valtiottomat henkilöt syrjäytyvät työelämästä sekä yhteiskunnallisesta ja poliittisesta elämästä, mikä muun muassa heikentää unionin pyrkimystä lisätä työvoiman liikkuvuutta kilpailukyvyyn ja taloudellisen vaurauden edistämiseksi; on tietoinen riskistä, että syrjäytyminen asettaa ihmisen heikkoon asemaan ja mahdollistaa radikalisoitumisen, ihmiskaupan ja muut riistämisen muodot;

Palauttaminen

106. korostaa, ettei ihmisiä saa palauttaa ennen kuin heidän hakemuksensa on käsitelty tasapuolisesti ja perinpohjaisesti; katsoo, että kun palauttaminen on mahdotonta tai epäinhimillistä alkuperämaan tai kauttakulkumaan liian huonon ihmisoikeustilanteen takia, jäsenvaltioiden olisi pidättäydyttävä palauttamisesta ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti;
107. vaatii jäsenvaltioita valvomaan kotimaahansa palautettujen elinoloja ja kotouttamista alkuperämaissa ja kauttakulkumaissa ja toteuttamaan toimia varmistaakseen, että nämä henkilöt saavat asianmukaista apua;

Säilöönotto ja takaisinottosopimukset

108. on huolestunut siitä, että jo vuosien ajan ulkomaalaisten säilöönottokeskusten määrä on kasvanut jäsenvaltioissa ja niiden rajoilla; kehottaa – lukuisten, toistuvat ihmisoikeusloukkaustapaukset tuomitsevien raporttien, muun muassa kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan valtuuskuntien raporttien nojalla – toteuttamaan seuraavat toimet:
- varmistamaan maahanmuuttajien ja turvapaikanhakijoiden perusoikeuksien puolustamiseen erikoistuneiden kansalaisjärjestöjen toimintamahdollisuudet siten, että niiden läsnäolo säilöönottokeskuksissa on lakisääteinen eikä perustu ainoastaan hyvään tahtoon,
 - perustamaan riippumattoman eurooppalaisen valvontaelimen, joka vastaa säilöönottokeskusten valvonnasta ihmisoikeuksien suojaamisen kannalta,
 - pyytämään perusoikeusvirastoa laatimaan vuosittaisen selvityksen, jossa analysoidaan jäsenvaltioiden valvonnassa jäsenvaltion sisällä tai sen rajojen ulkopuolella oleviin säilöönottokeskuksiin otettujen henkilöiden tilanne, ja esittämään sen Euroopan parlamentille;
109. pitää huolestuttavana, että vuodesta 2002 alkaen useimpiin unionin ja kolmansien maiden kahdenvälisiin sopimuksiin, muun muassa kauppasopimuksiin, on sisällytetty takaisinottolausekkeita, mikä johtaa unionin maahanmuuttopolitiikan kasvavaan ulkoistamiseen, jolle on luonteenomaista puutteellinen parlamentaarinen valvonta niin yhteisön tasolla kuin kansallisesti; kehottaa komissiota ja neuvostoa ottamaan Euroopan parlamentin mukaan tällaisen sopimuksen neuvottelujen varhaisessa vaiheessa ja

antamaan sille säännöllisesti selvityksiä unionista näiden lausekkeiden nojalla poistettujen henkilöiden määrästä;

Ilmaisuvapaus

110. puolustaa ilmaisuvapautta yhtenä unionin perusarvona; katsoo, että ilmaisuvapautta on harjoitettava lainsäädännön puitteissa, sen on toimittava yhdessä henkilökohtaisen vastuun kanssa ja perustuttava muiden ihmisten oikeuksien kunnioittamiseen;
111. panee tyytyväisenä merkille jäsenvaltioiden yleisesti ottaen tyydyttävän lehdistönvapaustilanteen, koska kaikki 27 jäsenvaltiota olivat 56 parhaan joukossa Reporters without Frontiers -järjestön lehdistönvapauden maailmanluokittelussa vuonna 2007;
112. kehottaa niitä jäsenvaltioita, jotka ovat viimeksi kuluneina vuosina käyttäneet oikeuslaitostaan rikkoakseen toimittajien oikeutta lähdesuojaan sekä toimittajien ja kustantajien oikeutta julkaista tietoja tai jotka aikovat muuttaa lainsäädäntöään tähän suuntaan, parantamaan lainsäädäntöään ja käytäntöjään ihmisoikeustuomioistuimen 27. maaliskuuta 1996 antaman tuomion ja toimittajien oikeutta olla paljastamatta tietolähteitään koskevan Euroopan neuvoston ministerikomitean suosituksen¹ mukaisesti, koska tämän oikeuden loukkaaminen on nykyään suurin uhka toimittajien ilmaisuvapaudelle unionissa ja koska tilanne ei ole kohentunut viime vuosina merkittävästi;
113. katsoo, että ilmaisuvapaus ja lehdistön riippumattomuus ovat yleismaailmallisia oikeuksia, joita ei voida vaarantaa minkään yksilön tai ryhmän toimesta, joka kokee sanotun tai kirjoitetun itseään koskeväksi hyökkäykseksi; korostaa samaan aikaan, että väärin tietojen levittämisen tai kunnianloukkauksen aiheuttama vahingonkorvausoikeus on voitava taata tuomioistuimissa voimassaolevan lainsäädännön mukaisesti;
114. katsoo, että lehdistönvapautta pitäisi aina harjoittaa lain puitteissa, mutta on samaan aikaan huolestunut siitä, että viime vuosina on ollut kiusaus kieltää julkinen keskustelu tietyistä aiheista, mikä on monissa jäsenvaltioissa johtanut tiedotusvälineiden epäviralliseen sensuuriin tai itsesensuuriin;

Lapsen oikeudet

Väkivalta, köyhyys ja työ

115. tuomitsee kaiken lapsiin kohdistuvan väkivallan ja korostaa erityisesti tarvetta torjua kaikkien yleisimpiä väkivallan muotoja jäsenvaltioissa, kuten pedofilia, seksuaalinen hyväksikäyttö, perheväkivalta, ruumiilliset rangaistukset kouluissa ja erilaiset kuritusongelmat laitoksissa; kehottaa luomaan luotettavia, luottamuksellisia ja avoimia mekanismeja, joiden avulla lapset kaikissa jäsenvaltioissa voivat ilmiantaa väkivallan, ja tekemään ne laajalti tunnetuiksi;
116. kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan tehokkaita toimia lasten hyväksikäytön kaikkien muotojen kieltämiseksi, mukaan lukien prostituutio, lapsipornograafisen materiaalin

¹ Suositus nro R (2000) 7.

tuottaminen, huumekauppa, taskuvarkaudet, kerjäläisyys ja kaikki muut hyväksikäytön muodot;

117. pyytää jäsenvaltioita toteuttamaan toimia, joilla pyritään kieltämään epäviralliset avioliitot alaikäisten, usein hyvin nuorten henkilöiden välillä; katsoo, että tällaiset käytännöt ovat yhdenlaista seksuaalista hyväksikäyttöä, joka on vahingollista lasten kehitykselle ja kannustaa koulunkäynnin keskeyttämiseen;
118. kehottaa niitä kolmeatoista jäsenvaltiota, joissa ei ole lasten ruumiillista kurittamista koskevaa lainsäädäntöä, kieltämään täysin ruumiillisen kurituksen YK:n vuonna 2006 laatiman, lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa koskevan tutkimuksen mukaisesti, jossa ruumiillinen kuritus luonnehditaan kaikkein yleisimmäksi lapsiin kohdistuvaksi väkivallaksi;
119. korostaa, että kaikissa jäsenvaltioiden ja unionin politiikoissa on tarpeen varmistaa, että kaikkinaisen lapsityön poistaminen otetaan huomioon; katsoo, että kokopäiväinen koulutus on paras keino tämän ongelman ratkaisemiseksi, koska sen avulla voidaan ehkäistä väkivaltaa ja katkaista tulevaisuudessa lukutaidottomuuden ja köyhyyden aiheuttama noidankehä;
120. toteaa, että tietyissä jäsenvaltioissa tuhansia lapsia on värvätty pahimpiin töihin kaupungeissa ja maaseudulla, ja kehottaa jäsenvaltioita ratkaisemaan ongelman pikaisesti soveltamalla tiukasti kansallista lainsäädäntöään sekä järjestämällä kansallisia tiedotuskampanjoita sekä vanhemmille että lapsille;
121. palauttaa mieliin, että lähes 20 prosenttia Euroopan unionin lapsista elää köyhyysrajan alapuolella ja että kaikkein haavoittuvimmat tulevat yksinhuoltajaperheistä ja/tai heidän vanhempansa ovat syntyneet ulkomailla; korostaa, että on toteutettava asianmukaisia, lapsen tarpeisiin keskittyviä toimia heidän oikeuksiensa varmistamiseksi, mukaan lukien koko perheen tukeminen, ja kehottaa jäsenvaltioita ja etenkin niitä, joiden köyhyystaso on korkein, hyväksymään kunnianhimoisia ja toteuttavissa olevia tavoitteita lasten ja heidän perheidensä köyhyyden vähentämiseksi;
122. kehottaa komissiota integroimaan lasten ja heidän perheidensä köyhyyttä, nuorisotyöttömyyttä ja vähemmistöjen sosiaalista integroimista koskevat toimintasuunnitelmansa kaikkiin kehitysstrategioihin, mukaan lukien köyhyyden vähentämistä koskevat strategia-asiakirjat ja maaohjelmat; kehottaa jäsenvaltioita torjumaan tehokkaasti lapsikauppaa lisäämällä rajatylittävää yhteistyötä antamalla erityiskoulutusta ja panemalla täytäntöön säännöksiä sen ehkäisemiseksi;
123. korostaa lasten suojelemisen merkitystä; katsoo, että lasten oikeuksia koskevaan unionin strategiaan liittyvät aloitteet, kuten vain lasten asioihin keskittyvät verkkosivut, palveleva puhelin ja hätäapupuhelin sekä budjettivarojen suuntaaminen lasten oikeuksia edistäviin unionin ohjelmiin, olisi pantava täysimääräisesti täytäntöön ja niitä olisi kehitettävä;

Syrjintä

124. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kiinnittämään erityistä huomiota erilaisiin nuoriin ja lapsiin kohdistuvan syrjinnän usein hyvin moniin eri muotoihin, joista kärsivät

erityisesti köyhydessä elävät lapset, etnisiin vähemmistöihin ja maahanmuuttajaryhmiin kuuluvat katulapset ja nuoret sekä vammaiset lapset ja nuoret ja jotka johtavat koulutus- ja terveydenhuoltomahdollisuuksien puuttumiseen;

125. vaatii, että romanilapsiin kohdistetaan erityistoimia varsinkin, muttei yksinomaan, niissä jäsenvaltioissa, joissa romanit ovat suuri etninen vähemmistö, jotta voidaan lopettaa syrjintä, eriarvoinen kohtelu sekä yhteiskunnallinen ja koulutusjärjestelmästä syrjäytyminen, joiden uhreja he usein ovat; kehottaa erityisesti jäsenvaltioita ryhtymään toimiin romanilasten täysin perusteettoman yliedustuksen purkamiseksi psyykkisesti vammaisten laitoksissa, järjestämään koulunkäyntiä koskevia edistämiskampanjoita ja torjumaan romanilasten usein kohtaamaa ongelmaa eli henkilökortin epäämistä;
126. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan heikossa asemassa olevien ja sosiaalisesti syrjäytyneiden lasten ja nuorten tehokkaan integroinnin koulutusjärjestelmään mahdollisimman varhaisessa vaiheessa sekä kannustamaan parhaiden käytäntöjen vaihtoon;
127. kehottaa jäsenvaltioita torjumaan syrjintää koulutuksessa, esimerkkinä romanilasten eristäminen kouluissa, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen asiasta antaman äskettäisen tuomion¹ mukaisesti;

Nuoret ja oikeuslaitos

128. katsoo, että alaikäisten rikollisten pidättämiseen on turvaututtava vasta viimeisenä keinona ja pidätyksen on oltava mahdollisimman lyhytkestoinen, ja kehottaa tarjoamaan vaihtoehtoja alaikäisten vangitsemiselle; vaatii toteuttamaan rehabilitointitoimia, kuten yhdyskuntapalvelu, jotta varmistetaan nuorten sopeutuminen takaisin yhteiskuntaan ja työelämään;
129. toteaa, että rikosoikeudellista vastuuta koskeva ikäraja ei ole sama kaikissa jäsenvaltioissa, ja panee huolestuneena merkille, että tietyissä jäsenvaltioissa lapset joutuvat jatkuvasti aikuisille tarkoitettuihin tuomioistuimiin ja että joissakin jäsenvaltioissa erityiset nuorisotuomioistuimet on suljettu; kehottaa jäsenvaltioita yhdenmukaistamaan tuomioistuinjärjestelmiään siten, että lasten oikeudenkäynnit eroavat aikuisten oikeudenkäynneistä;
130. kehottaa kaikkia jäsenvaltioita varmistamaan lasten tehokkaan ja riippumattoman edustuksen kaikissa oikeudenkäynneissä tai lakiin perustuvissa menettelyissä ja laillisesti nimetyn huoltajan, mikäli yksikään perheenjäsen ei voi toimia heidän puolestaan; korostaa, että viranomaisten pitäisi ilmoittaa valitusmekanismeista kaikille lapsille, mukaan lukien huostaan otetut lapset;

Lapsuusiän tuki

131. kehottaa jäsenvaltioita takaamaan lasten oikeuden perheeseen ja toimimaan tämän eteen siten, että yksilöidään tehokkaita ratkaisuja lasten ja vanhempien erottamisen ja lasten hylkäämisen estämiseksi; kehottaa lisäksi jäsenvaltioita sanoutumaan irti suurista laitoksista ja uudistamaan, kehittämään ja lujittamaan mieluummin tehokkaita

¹ D. H. ja muut vastaan Tšekin tasavalta, liittyen aikaisempien vuosien tapauksiin.

vaihtoehtoisia lastenhoitorakenteita, jotka perustuvat perheeseen ja yhteisöön; pyytää jäsenvaltioilta tarvittavia voimavaroja, jotta laitokseen tai sijaiskotiin sijoitettu lapsi voidaan palauttaa perheeseensä;

132. kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan tarvittavia toimia, joilla varmistetaan lastenhoitorakenteiden laatu, mukaan lukien ammatillinen jatkokoulutus, hyvät työolot ja kunnollinen palkka päiväkotien työntekijöille; korostaa, että tällaiset rakenteet ja henkilöstö tarjoavat lapsille vakaan perustan tulevaisuutta varten ja hyödyttävät myös vanhempia ja etenkin niitä, joilla on raskas työtaakka tai jotka ovat yksinhuoltajia, ja että ne antavat myös vaihtoehdon lapsille, joiden perhekehys on puutteellinen tai olematon;

Osallisuus

133. palauttaa mieliin, että lapsilla on oikeus ilmaista mielipiteensä iän ja kypsyyden mukaisesti ja että heille on annettava mahdollisuus osallistua lapsiryhmiin tai kerhoihin, jotta he tapaavat muita lapsia ja voivat ilmaista itseään tässä kehyksessä; kehottaa jäsenvaltioita ja paikallisviranomaisia edistämään hankkeita, joiden tarkoituksena on antaa lapsille ilmaisumahdollisuuksia tällä tavoin paikallisissa lasten neuvostoissa tai parlamenteissa varmistaen samalla, että kaikkein syrjäytyneimmätkin lapset otetaan mukaan ja että tästä toiminnasta tiedotetaan lapsille mahdollisimman laajalti;
134. panee tyytyväisenä merkille, että komissio on perustanut foorumin, jossa kokoontuu yhteisön toimielinten sekä lasten oikeuksia puolustavien kansallisten ja kansainvälisten järjestöjen edustajia; katsoo, että lasten osallistumisen pitäisi olla yksi foorumin keskeisistä tavoitteista, ja kehottaakin komissiota varmistamaan lasten osallistumisen foorumin toiminnan kaikissa vaiheissa;
135. pitää tärkeänä, että tietoa lasten oikeuksista jaetaan lapsille näille helposti saatavalla tavalla ja asianmukaisin keinoin; kehottaa komissiota kehittämään sellaisia tehokkaita välineitä tiedottamista varten, joilla parannetaan lasten tietoisuutta oikeuksistaan, lasten tilanteesta jäsenvaltioissa ja unionin toiminnasta tällä alalla;

Sosiaaliset oikeudet

136. katsoo, että köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä voidaan torjua ainoastaan takaamalla kaikki perusoikeudet, erityisesti taloudelliset ja sosiaaliset oikeudet kaikille; hyväksyy tässä yhteydessä päätöksen nimetä vuosi 2010 Euroopan köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunnan teemavuodeksi; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita sopimaan näitä koskevista kunnianhimoisista tavoitteista ja toteuttamaan ne;
137. korostaa, että on olemassa jakamattomia ja keskenään riippuvaisia perusoikeuksia, joiden tosiasiallinen toteutuminen on taattava kaikille ihmisille;

Köyhyys

138. painottaa, että tarkistetun Euroopan sosiaalisen peruskirjan 30 artiklassa taataan oikeus suojeluun köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä vastaan, ja kehottaa jäsenvaltioita ratifioimaan kyseisen peruskirjan;

139. korostaa työmarkkinoista etäännyneimpien henkilöiden ns. aktiivista osallisuutta korostavan politiikan kasvavaa merkitystä;
140. korostaa, että äärimmäinen köyhyys ja sosiaalinen syrjäytyminen loukkaavat kaikkia perusoikeuksia;
141. toivoo, että sosiaalinen ulottuvuus ja perusoikeudet integroidaan täysimääräisesti kaikkiin unionin politiikkoihin;
142. antaa sitoumuksen sosiaalisen ja kestäväen kehityksen mallin puolesta, koska se on yhdenmukainen sosiaalisiin oikeuksiin perustuvan lähestymistavan kanssa ja koskee pääasiassa sosiaalista yhteenkuuluvuutta;
143. muistuttaa, että perusoikeuskirjan 34 ja 36 artiklassa tunnustetaan oikeus sosiaaliturvaetuksiin ja sosiaalipalveluihin ja mahdollisuus käyttää yleistä taloudellista etua koskevia palveluja; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että kaikki kansalaiset, myös heikoimmassa asemassa olevat, voivat käyttää näitä oikeuksia;
144. palauttaa mieliin, että köyhyyttä on torjuttava yhteistyössä niiden kaikkein vähäosaisimpien väestöosien kanssa, joita asia eniten koskee ja jotka voivat parhaiten kertoa palvelujen saamattomuuden seurauksista ja siitä, miten asiaa voitaisiin korjata; toivoo, että luodaan osallistuva demokratia, jossa erityistä huomiota kiinnitetään köyhien, syrjäytyneiden, syrjittyjen ja epätasa-arvoisessa asemassa olevien osallistumiseen;

Asunnottomuus

145. kehottaa komissiota laatimaan asunnottomuutta koskevan unionin yhteisen määritelmän, keräämään vertailukelpoista ja luotettavaa tilastotietoa ja julkaisemaan vuosittaiset selvitykset jäsenvaltioissa toteutetuista toimista asunnottomuuden ratkaisemiseksi;
146. kehottaa jäsenvaltioita laatimaan hätäsuunnitelmia talven varalle osana laajempaa asunnottomuusstrategiaa;

Asuminen

147. muistuttaa, että perusoikeuskirjan 34 artiklan 3 kohdassa tunnustetaan oikeus toimeentuloturvaan ja asumisen tukeen jokaiselle, jolla ei ole riittävästi varoja, sosiaalisen syrjäytymisen ja köyhyyden torjumiseksi pyytääkin jäsenvaltioita turvaamaan kunnollisten asuntojen saatavuuden;
148. muistuttaa Euroopan neuvoston ihmisoikeuskomissaarin kohtuuhintaisista asumiskelpoisista asunnoista tekemän raportin huomioista ja periaatteista¹;

Terveys

149. muistuttaa, että perusoikeuskirjan 35 artiklan mukaan jokaisella on oikeus saada

¹ Komissaarin 29. lokakuuta 2007 esittämä lausunto "*Kenenkään ei pitäisi joutua kodittomaksi – kunnollinen asunto on oikeus*".

ehkäisevää terveydenhoitoa ja sairaanhoitoa; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan asianmukaisten terveydenhuoltopalvelujen saatavuuden erityisesti pienituloisille ja niille joiden terveydentila edellyttää intensiivistä, pitkäaikaista tai kallista hoitoa;

150. kehottaa jäsenvaltioita ja unionia varmistamaan, että huumausaineiden käyttäjillä on täydet oikeudet terveydenhoidon erityispalveluihin ja vaihtoehtoihin hoitomuotoihin ja että heitä ei kohdella rikollisina ainoastaan heidän henkilökohtaisen laittomien huumeiden käyttönsä vuoksi;

Työntekijät

151. korostaa tarvetta parantaa työmarkkinoiden avoimuutta siten, että kaikki työ (määräaikainen, pysyvä, kokopäiväinen, osa-aikainen tai satunnainen työ) ilmoitetaan, siitä maksetaan kohtuullinen palkka ja työntekijöiden oikeuksia kunnioitetaan täysimääräisesti;
152. huomauttaa, että kaikilla jäsenvaltioilla ei ole kansallista lainsäädäntöä, jossa määritellään minimipalkka; kehottaa ottamaan käyttöön välineitä kohtuullisen tulotason turvaamiseksi kaikille, jotta voidaan varmistaa, että kaikille unionin työntekijöille maksetaan palkkaa, joka mahdollistaa ihmisarvoisen elämän;
153. kehottaa painokkaasti jäsenvaltioita ja ehdokasmaita ratifioimaan ja panemaan täysimääräisesti täytäntöön Kansainvälisen työjärjestön (ILO) yleissopimukset; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tukemaan ILOa valvontajärjestelmänsä ja -mekanismiensa vahvistamisessa;
154. kannustaa yrityksiä omaksumaan vastuulliset, syrjimättömät palvelukseen ottamista ja ammatillista kehittymistä koskevat toimintatavat, jotta voidaan parantaa naisten, nuorten ja heikossa asemassa olevien työllisyyttä;
155. katsoo, että syrjintää on myös pidettävä neljää perusvapautta – erityisesti henkilöiden vapaata liikkuvuutta – haittaavana tekijänä ja että se näin ollen estää sisämarkkinoiden toimintaa; kehottaa komissiota kannustamaan jäsenvaltioita tarkistamaan työmarkkinoille pääsyä koskevia siirtymäsäännöksiään unionin kansalaisten välisten erojen poistamiseksi tässä suhteessa;
156. pyytää jäsenvaltioita tarkistamaan lainsäädäntöään, jotta varmistetaan, että rikollisjärjestöt eivät käytä seksityöntekijöitä hyväkseen heidän laillisesta asemastaan riippumatta, että heidän perusoikeutensa on turvattu ja että heillä on mahdollisuus käyttää asianmukaisia sosiaali- ja terveystalvveluja;
157. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tukemaan sosiaalista integraatiota työmarkkinoista etäännyneimmille ja ratkaisemaan ns. köyhien työssäkävijöiden ongelman; katsoo, että tällaisissa strategioissa pitäisi löytää oikeudenmukainen tasapaino asianmukaisen palkkatason, perhe- ja työelämän yhteensovittamisen, laadukkaiden työolojen, sosiaaliturvan, työllistettävyyden ja työpaikkojen pysyvyyden välillä;

Sääntöjenvastaisesti työskentelevät työntekijät

158. kehottaa jäsenvaltioita ratifioimaan siirtotyöläisten oikeuksien suojelusta tehdyn YK:n

- yleissopimuksen¹ ja kiinnittää huomiota siihen, että suurin osa niistä työntekijöistä, jotka suorittavat työtehtäviä ilman asianmukaisia maahanmuuttopapereita, tekevät laillista työtä, joka on korvaamattoman tärkeää Euroopan talouksille, kuten hedelmien poiminta, kiinteistöjen rakentaminen ja kunnossapito, sairaanhoito sekä vanhusten ja lasten hoitaminen;
159. kehottaa unionin toimielimiä ja jäsenvaltioita lopettamaan ilmaisun "laittomat siirtolaiset" käytön, koska sillä on erittäin kielteisiä konnotaatioita, ja puhumaan pikemminkin sääntöjenvastaisesti työskentelevistä tai rekisteröimättömistä työntekijöistä tai maahanmuuttajista;
160. vahvistaa uudelleen, että työlainsäädäntö on olemassa, jotta suojataan työntekijää, joka on epäoikeudenmukaisessa työsuhteessa, mikä koskee erityisesti rekisteröimättömiä työntekijöitä, ja kehottaa jäsenvaltioita suojaamaan kaikkien työntekijöiden järjestäytymisoikeutta, mukaan lukien nämä rekisteröimättömät työntekijät;
161. kehottaa komissiota pitämään kehitteillä olevaa maahanmuuttopolitiikkaa ja "maassa laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten työnantajiin kohdistettavia seuraamuksia" yhtä ensisijaisina ja kiireellisinä tavoitteina käsittelemällä näitä yhtenä pakettina;
162. korostaa, että työtarkastuksen ensimmäinen tehtävä on suojata työntekijöitä, ja kehottaa jäsenvaltioita:
- varmistamaan, että rekisteröimättömät työntekijät voivat tehdä valituksia työnantajansa väärinkäytöksiä vastaan turvallisesti ja ilman pelkoa karkottamisesta,
 - investoimaan työtarkastajien koulutukseen sekä niiden koulutukseen, jotka auttavat rekisteröimättömiä työntekijöitä jakamalla tietoa työlainsäädännön rikkomista koskevien virallisten valitusten esittämistavoista,
 - laatimaan seuraamusjärjestelmän, jossa ei rangaista työntekijöitä työnantajan sijaan;

Ikääntyvät ihmiset

163. katsoo, että väestön ikääntyminen on haaste ja että se on katsottava mahdollisuudeksi ottaa läheisemmin mukaan yhteiskunnalliseen toimintaan ihmiset, joilla on pitkä ja arvokas kokemus, ja myötävaikuttaa tällä tavoin aktiivisen ikääntymisen edistämiseen; katsoo, että on ponnisteltava ikääntyneiden työntekijöiden ottamiseksi mukaan työmarkkinoille;
164. katsoo, että ikääntyviin yksinasuviin naisiin on kiinnitettävä erityishuomiota, koska he ovat erityisen haavoittuva ryhmä ja usein ajautuvat ensimmäisinä köyhyyteen, kun taloudessa on taantuma;

¹ Siirtotyöläisten ja heidän perheenjäsentensä oikeuksien turvaamista koskeva YK:n yleissopimus, joka on hyväksytty 18. joulukuuta 1990 YK:n yleiskokouksen päätöslauselmalla 45/158.

165. pitää välttämättömänä torjua ikääntyvien naisten syrjintää ja tukea heidän osallisuuttaan työmarkkinoilla (esim. elinikäisen oppimisen ohjelmien avulla), koska he ovat heikommassa asemassa ja heitä on yhä enemmän unionissa;
166. muistuttaa, että perusoikeuskirjan 25 artiklassa turvataan ikääntyvien henkilöiden oikeus ihmisarvoiseen ja itsenäiseen elämään; suosittaa näin ollen, että ikääntyneille turvataan perusoikeuskirjan 34 ja 35 artiklan mukaisesti ehkäisevä terveydenhoito ja sosiaaliturva ihmisarvoisen elämän takaamiseksi;
167. kehottaa niitä jäsenvaltioita, jotka eivät sitä vielä ole tehneet, ottamaan käyttöön hoitotestamenttia koskevat säännökset lainsäädännössään, jotta voidaan taata, että ihmisoikeuksista ja biolääketieteestä tehdyn Oviedon yleissopimuksen 9 artiklan mukaisesti sellaisen potilaan, joka ei lääketieteellisen toimenpiteen hetkellä kykene ilmaisemaan tahtoaan, aikaisemmin ilmaiset toiveet kyseisestä toimenpiteestä otetaan huomioon, sekä säätämään oikeudesta ihmisarvoiseen loppuelämään;

o
o o

168. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle, jäsenvaltioiden ja ehdokasmaiden hallituksille ja parlamenteille, Euroopan unionin perusoikeusvirastolle, Euroopan neuvoston ministerikomitealle, parlamentaariselle yleiskokoukselle ja ihmisoikeuskomissiarille sekä Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön ja Yhdistyneiden kansakuntien asianmukaisille elimille.